

II. FELADATLAP

JAVÍTÓKULCS

I. FELADATSOR

1.
 - a. Teleki kísérője, Ludwig von Höhnel - **1 pont**
 - b. Zanzibarból - **1 pont**
 - c. 1887. február 4 – 1888. október 26 - **1 pont**
 - d. távetáiak, mászáik, meruiak, dsaggák, kikujuiak, kuáfik, burkenedsik, resiátok, arborék, bumák, murlék, turkánák, szukok, vakamák - **1 pont**
 - e. White Mountain (Kilima Njaro=Fehér Hegy) - **1 pont**
2. Nem elégségesek, mert szervesanyag-tartalmuk kicsi. **1 pont**

Gyakori növényfajok az aggófűvek és lobelia, melyekre jellemző a magas víztartalom és a vaskos szár, kevés szervesanyag-tartalom, nincs tápláló hatásuk. **2 pont**

Egy környezeti tényező a hőmérséklet, mely gyakran süllyed fagypont alá. **1 pont**
3. Nem, csak az 5310 m-en található hóvonulatig jutott betegség miatt, a legmagasabb csúcs pedig 5895 m (Uhuru Peak) **2 pont**
4. Bubalis caama - a káma, egy tehénantilop féle **1 pont**, a kvagga pedig egy kihalt zebraféle **1 pont**.
5.
 - a. A szakállas puska, amit harci fegyverként használtak - **1,5 pont**. A XV. században jelentek meg az első igazi puskák - **1,5 pont**.
 - b. 200 db elöltöltő puska, 80 db hátultöltő Werndl-karabiner, 12 db Colt ismétlőpuska, revolverek **3 x 1 pont**
6. pénzegység, 3,4 g a SI-ben megadott aranyértéke **2 x 0,5 pont**

bölcs diákok

5. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

7. Az expedíció időpontja - **1 pont**, szállítási vagy utazási eszközök feltüntetése - **1 pont**, állomáshelyek megjelölése - **1 pont**, szükséges felszerelések felsorolása - **2 pont**, útvonalterv - **1 pont**, a kitűzött cél megjelölése - **2 pont** és egy hozzávetőleges költségvetés - **2 pont**.
8. Igen - **1 pont**. Dédnagyapja, Teleki Sámuel erdélyi kancellár alapította meg. **1 pont**
9. A kitöltött családfa - **9 pont**
10. Rudolf-tó, Stefánia-tó, Teleki-vulkán, Lobelia telekii, Plagiochila telekiana moha, Dorstenia telekii, Erigon telekii, Conyza telekii, Aeschynomene telekii, Triumphetta telekii ect. **4x1 pont**

II. FELADATSOR

1. pl. A fenti idézet - Széchenyi nevéhez fűződik a Duna hajózhatóvá tétele és a folyami közlekedés megteremtése, a balatoni gőzhajózás, a gőzgéppel működtetett hengermalom építésére.
Böloni ír szerencsejátékokról - Széchenyi megalapította, ugyancsak angol mintára, a Nemzeti Kaszinót **3x2 pont**
2. a. 1769-ben Nicolas Joseph Cugnot, a francia hadsereg ágyúinak vontatása céljából. - **3 pont**
b. A gőzszekér: szerkezetére vonatkozó leírások (legalább kettő) pl. 3 kereke volt, elől volt a gőzkazán, nem volt fékje, kerekei fából voltak stb. - **2x1 pont**, működésére vonatkozó részletek (legalább kettő) pl. A gőz hajtotta a két henger dugattyúját, kilincsmű alakította át az egyenesvonalú egyenletes mozgást forgómozgássá, sebessége 3-4,5 km/óra volt. **2x1.5 pont**
3. a. gőzgép által vontatott vasúti kocsik (busz) - **1 pont**
b. kb. 49 km/óra - **1 pont**. A fecskénél nem - **1 pont**, a galambok átlagsebességével körülbelül azonos (a postagalamboké kicsit nagyobb) - **1 pont**.
c. Igen - **1 pont**, mert 10 omnibusz-féle kocsiról esik szó, mindegyikben 4 kanapé 16 hellyel, a tetőn pedig még két hely. Tehát minden kocsiban 18 utas férhetett el.
 $10 \times 18 = 180$ utas összesen. Csak 130-an utaztak. Így fennmaradt 50 hely - **1 pont**.
4. A gőzszekér feltalálása, az ipari forradalom kezdetének éve.
a. hőenergiát alakítottak mechanikai energiává - **1 pont**
b. Egy előny például, hogy az általa felhasznált hőenergia többféle forrásból eredhet (egyéb helyes válasz is elfogadható) - **1 pont**
c. pl. naperőműveken (központi hőtermelő torony és tükrök segítségével) - **1 pont**
5. ló-vontatta közlekedési eszköz - **1 pont**

bölcs diákok

5. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

6. pl. Almási László – Afrika, Almásy György – Ázsia, Xantus János – Észak Amerika, Magyar László, Brentán Károly, Éder Xavér Ferenc – Dél-Amerika (egyéb helyes válaszok is elfogadhatók) – **4 x 2 pont**

7. **10 x 0,5 pont**

B	L	O	C	H	N	A	G	S	Y	B	D	L	O	H
U	O	C	O	T	M	B	I	T	E	U	E	K	L	E
D	E	T	T	A	T	S	A	R	G	C	B	A	O	G
A	P	S	S	O	M	I	E	A	A	H	U	F	O	N
L	E	I	K	A	G	N	M	S	P	G	O	L	P	O
E	F	A	N	C	N	A	O	S	S	A	M	A	R	N
Z	A	P	S	H	U	T	H	B	O	R	O	S	E	A
S	N	Z	E	A	H	R	U	U	R	E	N	Z	V	L
S	T	U	R	R	R	A	R	O	S	D	T	I	I	
Ü	A	N	T	L	G	A	L	G	N	T	A	A	L	M
R	O	T	T	E	R	D	A	M	W	O	R	D	S	X
B	S	S	Y	R	A	H	I	M	Ü	N	C	H	E	N
N	E	S	S	O	I	T	A	K	D	I	R	O	E	O
O	S	L	O	I	R	V	P	I	C	P	I	P	A	C
E	B	A	R	K	A	K	D	R	O	F	M	A	T	S

Rastatt, Strassburg, München, Augsburg, Charleroi, Brüsszel, Rotterdam, Stamford, York, Liverpool

8. terjedelem betartása – **1 pont**

tartalom – **3 pont**

szerkezet – **1 pont**

retorikai eszközök – **1 pont**

nyelvhelyesség – **1 pont**;

helyesírás – **1 pont**

bölcs diákok

5. ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

FORMAI KÖVETELMÉNYEK¹ BETARTÁSA

10 pont

Széki gróf Teleki nemzetség - családfa részlet

